

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 25.1.2006
KOM(2006) 18 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Inwestowanie w ludzi

Komunikat w sprawie programu tematycznego dotyczącego rozwoju ludzkiego i społecznego oraz perspektywy finansowej na lata 2007-2013

SPIS TREŚCI

I. Ogólne wprowadzenie dotyczące programów tematycznych 3

II. Kontekst: Inwestowanie w ludzi – polityka UE w zakresie rozwoju ludzkiego i społecznego 3

Doświadczenie i wyciągnięte wnioski 4

Uzasadnienie i wartość dodana programu tematycznego „Inwestowanie w ludzi” 5

III. Proponowany program tematyczny „Inwestowanie w ludzi” 6

Zakres… 6

Priorytety działania tematycznego w dziedzinie rozwoju ludzkiego i społecznego 6

1. Zdrowie dla wszystkich 6

2. Wiedza i umiejętności dla wszystkich 7

3. Kultura 9

4. Zatrudnienie i spójność społeczna 9

5. Równouprawnienie płci 10

6. Młodzież i dzieci 11

IV. Programowanie i realizacja programu 12

Załączniki 13

KOMUNIKAT KOMISJI DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Inwestowanie w ludzi

Komunikat w sprawie programu tematycznego dotyczącego rozwoju ludzkiego i społecznego oraz perspektywy finansowej na lata 2007-2013

I. OGÓLNE WPROWADZENIE DOTYCZĄCE PROGRAMÓW TEMATYCZNYCH

W celu zracjonalizowania i uproszczenia obecnych ram prawnych regulujących działania zewnętrzne Wspólnoty, Komisja Europejska zaproponowała zestaw sześciu nowych instrumentów w ramach perspektywy finansowej na lata 2007-2013. Trzy z nich to instrumenty horyzontalne, odnoszące się do konkretnych potrzeb i okoliczności. Celem pozostałych trzech jest realizacja polityki w poszczególnych dziedzinach (pomocy przedakcesyjnej, europejskiej polityki sąsiedztwa i partnerstwa oraz współpracy w dziedzinie rozwoju i gospodarki); mają one określony zasięg geograficzny. W przyszłości wspomniane instrumenty będą stanowić podstawę prawną wydatków Wspólnoty przeznaczonych na wsparcie programów współpracy zewnętrznej, w tym programów tematycznych, które będą obejmować przekrojowo zasięg geograficzny trzech instrumentów dotyczących poszczególnych obszarów polityki; zastąpią one również między innymi istniejące rozporządzenia tematyczne. Ponieważ specjalnie w celu pomocy obecnym i potencjalnym krajom kandydującym w przyjęciu i wdrożeniu dorobku prawnego Wspólnoty przewidziany jest instrument pomocy przedakcesyjnej, beneficjenci tego instrumentu nie są objęci zakresem programu tematycznego, o którym mowa w niniejszym komunikacie.

Programy tematyczne dostarczają szczególnej wartości dodanej i stanowią uzupełnienie programów geograficznych, które pozostają preferowanymi ramami dla współpracy Wspólnoty z krajami trzecimi[i]. Komisja zobowiązała się rozpocząć dyskusję z Parlamentem Europejskim i Radą na temat zakresu, celów i priorytetów każdego programu tematycznego w oparciu o oficjalne komunikaty kierowane do obu instytucji. Wynikiem tego procesu będą wytyczne polityczne dotyczące kolejnych etapów programowania, a w szczególności tematyczne dokumenty strategiczne, które zostaną sporządzone zgodnie z wyżej wymienionymi instrumentami.

II. KONTEKST: INWESTOWANIE W LUDZI – POLITYKA UE W ZAKRESIE ROZWOJU LUDZKIEGO I SPOŁECZNEGO

Istotą rozwoju ludzkiego i społecznego są ludzie[ii]. Potrzeby ludzi oraz ich możliwości stanowią siłę napędową i ukierunkowującą rozwój, wzrost, bezpieczeństwo i ograniczanie ubóstwa. Zagadnienie to jest głównym elementem strategicznym „konsensusu europejskiego”[iii] i jest silnie akcentowane w międzynarodowych zobowiązaniach WE, np. podjętych w ramach Deklaracji Milenijnej i uzgodnionych na Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju w Kairze, Światowym Szczycie Rozwoju Społecznego, w ramach pekińskiej platformy działania na rzecz równouprawnienia płci oraz na szczycie ONZ we wrześniu 2005 r.

W kontekście działań zewnętrznych, w tym polityki rozwoju, program tematyczny „Inwestowanie w ludzi" będzie koncentrował się na głównych zagadnieniach, którymi są: zdrowie dla wszystkich, wiedza i umiejętności, kultura, zatrudnienie i spójność społeczna, równouprawnienie płci, dzieci i młodzież. Będzie on odzwierciedleniem wewnętrznej polityki Unii Europejskiej i przyczyni się do spójności jej polityki zewnętrznej. Program będzie zatem stanowił wsparcie dla nowej struktury pomocy zewnętrznej, dając Unii środki do działania w pewnych kluczowych obszarach. Dostarczy on w szczególności ram tematycznych dla wymiany know-how, właściwych wzorców i doświadczenia, dla monitorowania oraz gromadzenia i analizowania danych, dla innowacyjnych metod i pilotażowych projektów w obszarach mających bezpośredni wpływ na możliwości utrzymywania się ludzi na całym świecie. Zwiększy on siłę odziaływania UE na szczeblu międzynarodowym. Pozwoli Unii na dalsze odgrywanie widocznej i wiarygodnej roli w organizacjach i partnerstwach międzynarodowych zajmujących się tymi zagadnieniami.

Doświadczenie i wyciągnięte wnioski

Podstawą ram tematycznych jest obszerny zasób wiedzy i wniosków, których źródłem jest doświadczenie uzyskane na szczeblach krajowym i międzynarodowym. Temat ten jest szerzej omówiony w załączniku 2. Uwzględniono w nich również niedawno dokonane oceny działań w tych dziedzinach[iv]. WE przeprowadziła szerokie konsultacje na temat opracowania niniejszego programu tematycznego[v].

Wyciągnięte wnioski wskazują na potrzebę całościowego i spójnego podejścia tematycznego do rozwoju ludzkiego i społecznego, które byłoby mocno osadzone w kompleksowym podejściu sformułowanym przez UE w nowej polityce rozwoju i polityce zewnętrznej oraz które uzupełniałoby programowanie krajowe w różnych kluczowych obszarach, zapewniając tym procesom dodatkową wartość. Innowacyjność niniejszego programu polega zatem na wyjściu poza obecną strategię, która koncentruje się na sprawach zdrowia, płci i wykształcenia podstawowego.

W dziedzinie chorób związanych z ubóstwem, zdrowia i praw reprodukcyjnych i seksualnych (SRHR) oraz płci, podstawą strategii tematycznej jest doświadczenie w zakresie pozycji budżetowych konkretnie dotyczących wspomnianych dziedzin, które wygasają z końcem 2006 r.[vi]. W innych dziedzinach jak np. edukacji, programy tematyczne były realizowane poprzez fundusze regionalne lub działania pilotażowe i przygotowawcze. Doświadczenie w tych obszarach tematycznych oraz wyniesione z działań w poszczególnych krajach wskazuje, że WE powinna odgrywać rolę w zakresie, w którym realne znaczenie może mieć spójność polityki i wspólne podejście w ramach UE.

W debacie międzynarodowej coraz większą uwagę poświęca się kwestiom zatrudnienia i spójności społecznej. Coraz więcej krajów i regionów jest bezpośrednio zainteresowanych doświadczeniem UE w zakresie polityki gospodarczej, społecznej i zatrudnienia; rośnie też liczba krajów zaangażowanych we współpracę z UE. Koncentracja na kwestiach zatrudnienia i spójności społecznej w programie tematycznym ułatwi podjęcie działań będących reakcją na to rosnące zapotrzebowanie, a także będzie świadectwem woli ze strony UE znalezienia nowych sposobów działania w odniesieniu do takich kwestii, jak powiązanie wzrostu, inwestycji i zatrudnienia, handel oraz integracja społeczna i ochrona socjalna.

Kwestie kultury były poruszane w ramach prac w obszarze rozwoju w bardzo ograniczonym zakresie, ale coraz powszechniejsza jest świadomość faktu, że czynniki kulturowe i międzykulturowe wywierają znaczny wpływ na rozwój i wymagają uwzględnienia w trzech wymia-

rach: propagowanie dialogu między kulturami, poruszanie kwestii różnorodności kulturowej na całym świecie poprzez współpracę międzynarodową oraz promowanie sektora kultury i jego poszczególnych branż jako czynnika zatrudnienia i rozwoju.

Program „Inwestowanie w ludzi" może zatem służyć formułowaniu i testowaniu strategii poruszania tych nowych priorytetów w sposób oferujący europejską wartość dodaną.

W odniesieniu do równouprawnienia płci i dzieci wnioski wypływające z doświadczenia i opinii zainteresowanych stron wskazują, że włączanie tej problematyki do polityki UE jest istotne, ale niewystarczająco skuteczne i musi być poparte konkretnymi działaniami.

W programie można by potencjalnie uwzględnić również wiele innych zagadnień, ale z uwagi na ograniczone zasoby konieczne było dokonanie wyboru i skoncentrowanie się na takich działaniach, w których wpływ UE i jej wiarygodność są największe.

Uzasadnienie i wartość dodana programu tematycznego „Inwestowanie w ludzi"

Zgodnie z oświadczeniem Komisji Europejskiej[vii] program tematyczny obejmuje konkretny obszar działalności, którym zainteresowana jest grupa państw partnerskich nieokreślonych geograficznie, lub działań związanych ze współpracą adresowanych do różnych regionów lub grup państw partnerskich, bądź też międzynarodową operację, która nie jest przypisana do danego obszaru geograficznego, w tym działania wielostronne lub inicjatywy o zasięgu globalnym w celu promowania polityki wewnętrznej Unii za granicą.

Ważną zasadą leżącą u podstaw koncepcji programów tematycznych jest zasada pomocniczości. Programy geograficzne są preferowanym instrumentem współpracy z państwami trzecimi. Jednakże w pewnych okolicznościach programy o charakterze geograficznym (państwowym, wielonarodowym, regionalnym) nie są najlepszym instrumentem działania w określonej dziedzinie: niektóre cele polityki UE nie mogą być osiągnięte w ramach programów krajowych i regionalnych; również niektóre działania przewidziane w tych programach mogą być skutecznie uzupełniane działaniami o charakterze tematycznym. Program tematyczny oferuje dodatkową wartość w stosunku do programów geograficznych, ponieważ:

(1) wspiera on innowacje i stymuluje intensyfikację innowacyjnych środków; sprzyja tworzeniu i łączeniu know-how i właściwych wzorców na poziomie ponadregionalnym;

(2) sprzyja rozwojowi współpracy technicznej pomiędzy krajami i organizacjami regionalnymi dla osiągania postępu w zakresie międzynarodowych zobowiązań, a także wzmacnia uczestnictwo krajów i regionów partnerskich w międzynarodowych konwencjach, inicjatywach lub procesach oraz przestrzeganie ich warunków. W konkretnych przypadkach może ono dostarczyć narzędzi do efektywnych analiz porównawczych i monitorowania w poszczególnych regionach i przysparzać w ten sposób korzyści działaniom w ramach polityki na szczeblu krajowym, zwiększać skuteczność pomocy i przyczyniać się do poprawy harmonizacji działań donatorów zgodnie z paryską deklaracją w sprawie harmonizacji pomocy;

(3) wspiera rozwój w sytuacjach i regionach, w których niemożliwe jest uzgodnienie współpracy dwustronnej lub brakuje ram współpracy, jak w przypadku państw niestabilnych i programów o krytycznym znaczeniu;

(4) koncentruje się na wypełnieniu międzynarodowych zobowiązań WE, na globalnym poparciu dla kwestii o zasadniczym znaczeniu, na poprawie zarządzania na poziomie globalnym, poprawie skuteczności pomocy i zapewnianiu efektywnych ram polityki wielostronnej.

III. PROPONOWANY PROGRAM TEMATYCZNY „INWESTOWANIE W LUDZI"

Zakres

Program zostanie ustanowiony w ramach „konsensusu europejskiego", zewnętrznego wymiaru polityk i międzynarodowych zobowiązań UE, a jego głównym zadaniem będzie zapewnienie synergii pomiędzy tematami i politykami UE w tych dziedzinach w celu wzmacniania spójności. Program „Inwestowanie w ludzi" opiera się na dorobku prawnym Wspólnoty, sformułowanym w szeregu kluczowych dokumentów politycznych[viii], a jednocześnie stanowi element integrujący ten dorobek; jest on również uzupełnieniem strategii krajowych.

Komisja Europejska będzie regularnie przedstawiać Radzie i Parlamentowi Europejskiemu sprawozdania z realizacji strategii oraz publikować sprawozdania z ocen.

Priorytety działania tematycznego w dziedzinie rozwoju ludzkiego i społecznego

Program koncentruje się na następujących sześciu tematach mających fundamentalne znaczenie dla rozwoju ludzkiego i społecznego, przedstawionych w „konsensusie europejskim" oraz w innych, wymienionych wyżej międzynarodowych zobowiązaniach WE w tym zakresie: zdrowie, wiedza i umiejętności, kultura, spójność społeczna i zatrudnienie, równouprawnienie płci, dzieci i młodzież. Wymienione priorytety są ze sobą strategicznie powiązane; podejmowane działania prowadzą do rozwoju synergii między wszystkimi tematami.

1. Zdrowie dla wszystkich

Zdrowie ma zasadnicze znaczenie dla dobra osobistego, uczenia się, pracy i aktywności społecznej, równouprawnienia płci, a także wzrostu i rozwoju każdego społeczeństwa. Systemy ochrony zdrowia w poszczególnych państwach i dostęp do niezbędnych usług to kwestie podstawowe. Zasoby kadrowe służby zdrowia stanowią zasadniczy obszar trudności wymagających rozwiązania na szczeblu krajowym i międzynarodowym. Systemy informacji dotyczących zdrowia, dające możliwość tworzenia, pomiaru i analizy niezagregowanych danych dotyczących skuteczności działań, są konieczne dla osiągania lepszych wyników w zakresie zdrowia i rozwoju oraz dla zapewnienia, że zasoby krajowe i zewnętrzne skutecznie przyczyniają się do szybszego postępu. Kolejnym istotnym priorytetem polityki UE w zakresie poprawy systemów ochrony zdrowia i spójności społecznej jest zapewnienie uczciwych mechanizmów finansowania godziwego dostępu do opieki zdrowotnej dla wszystkich. Choroby związane z ubóstwem stanowią szczególne wyzwanie, wykraczające poza granice państwowe i podziały na sektory. Unia Europejska od dawna przewodzi międzynarodowym wysiłkom na rzecz zwalczania HIV/AIDS, gruźlicy, malarii i innych chorób i wspiera te działania. Wreszcie UE jest jednym z głównych motorów postępu w kluczowym obszarze zdrowia i praw reprodukcyjnych i seksualnych (SRHR), na podstawie pełnej agendy z Kairu. Działania w tych dwóch obszarach będzą wciąż prowadzone w oparciu o te same definicje i ten sam zakres, jaki określono w rozporządzeniu (WE) nr 1568/2003

Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie pomocy w zwalczaniu chorób związanych z ubóstwem w krajach rozwijających się oraz rozporządzenia (WE) nr 1567/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie pomocy w odniesieniu do polityk oraz działań i praw dotyczących zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego w krajach rozwijających się. Niedawno przyjęte wytyczne Komisji Europejskiej w sprawie zwalczania HIV/AIDS w UE i w krajach sąsiednich będą uwzględnione w szczególności w odniesieniu do krajów rozwijających się sąsiadujących z UE. Program tematyczny może na różne sposoby przyczyniać się do rozwiązania tych kwestii, np. poprzez:

- przyspieszenie rozwoju i poprawę łatwego i równego dla wszystkich dostępu do ogólnych towarów publicznych, w tym skutecznych, przystępnych i bezpiecznych produktów farmaceutycznych, towarów mających znaczenie dla zdrowia reprodukcyjnego, a także do innowacji w ramach strategii zwalczania chorób i zapobiegania infekcjom, w tym elektronicznych środków komunikacji; wspieranie nowatorskich środowiskowych środków zdrowotnych służących profilaktyce oraz wspieranie uczestnictwa i możliwości instytucji i społeczności w celu umożliwienia etycznego i skutecznego wdrożenia prób klinicznych i wzmocnienia zdolności regulacyjnych;

- wspieranie działań propagujących i informacyjnych, mających zwiększyć świadomość polityków i opinii publicznej oraz poprawić poziom edukacji publicznej, w tym w zakresie wrażliwości na kwestie praw, sprawiedliwości, problematykę płci i kwestie kulturowe dotyczące pożądanych skutków w zakresie zdrowia oraz profilaktyki;

- zwiększanie możliwości decydentów politycznych i innych zainteresowanych stron na poziomie krajowym, regionalnym i globalnym w zakresie poprawy ich wkładu w wyniki rozwoju w tych obszarach, w tym również poprzez wykorzystanie narzędzi informatycznych.

2. Wiedza i umiejętności dla wszystkich

Unia Europejska przyczynia się do poprawy dostępu do edukacji dla wszystkich dzieci, a także, w coraz większym stopniu, dla osób obojga płci ze wszystkich grup wiekowych, w celu poszerzania wiedzy i umiejętności oraz zwiększania szans na rynku pracy, sprzyjania aktywnej postawie obywatelskiej i realizacji osobistej w perspektywie całego życia, wspierania integrującego społeczeństwa opartego na wiedzy oraz działań mających na celu zmniejszanie różnic w zakresie dostępu do wiedzy, informacji i elektronicznych środków komunikacji. Uwaga zostanie zwrócona na programy poświęcone kwestii analfabetyzmu wśród dorosłych. Poza powszechnym szkolnictwem podstawowym poszczególne państwa, wraz z sektorem biznesu i donatorami, muszą obecnie stworzyć systemy kształcenia i szkolenia zawodowego, które będą głównym czynnikiem zwiększającym możliwości zatrudnienia, a także zapewnić większy dostęp do dobrej jakości szkolnictwa średniego i wyższego. Edukacja na poziomie wyższym odgrywa zasadniczą rolę w tworzeniu lokalnych ośrodków wiedzy, a także w kształceniu osób zajmujących się edukacją i zdrowiem oraz zapewnianiu obecności w społeczeństwie osób, których zdolności, umiejętności i przedsiębiorczość przyczyniają się do wzrostu gospodarczego i ograniczania ubóstwa. W wielu krajach rozwijających się wydajność i jakość szkolnictwa na poziomie wyższym, w tym zaawansowanego kształcenia i szkolenia zawodowego, wymaga poprawy. Inicjatywy opracowywane w ramach UE lub dwustronnych programów pomocy zewnętrznej dotyczących rozwoju umiejętności i zasobów ludzkich mogą również być interesujące dla niektórych partnerów.

W ramach tego kompleksowego podejścia podkreśla się fakt, że dostęp do wiedzy i umiejętności jest istotnym narzędziem zwiększającym potencjał dzieci, młodzieży i kobiet oraz podnoszącym poziom świadomości i umiejętności w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej, planowania rodziny, świadomości praw człowieka, tolerancji, solidarności i pokoju. Wiedza, innowacje naukowe i techniczne, a także rozwój elektronicznych sieci komunikacyjnych i dostęp do nich to główne motory wzrostu społeczno-gospodarczego oraz zrównoważonego rozwoju. Kwestie te należy podejmować w powiązaniu z międzynarodowym wymiarem polityki UE w zakresie badań. Wszelkie działania promujące edukację i szkolenia powinny dążyć do minimalizowania efektu „ucieczki talentów".

Niniejszy program tematyczny może stanowić uzupełnienie programów krajowych poprzez następujące działania:

- pomoc krajom o niskich dochodach w spełnieniu kryteriów kwalifikowania się do międzynarodowego wsparcia służącego opracowaniu odpowiedniej, wysokiej jakości polityki edukacyjnej; zwiększanie skuteczności międzynarodowych mechanizmów wsparcia dla krajów, które nie są w stanie pozyskać wystarczającej pomocy od donatorów w celu finansowania własnych planów edukacyjnych;

- promowanie międzynarodowej wymiany doświadczeń i właściwych wzorców w celu rozwijania edukacji i szkoleń na poziomie średnim i zawodowym, w tym bliska współpraca z organizacjami reprezentującymi pracodawców i pracowników oraz z innymi zainteresowanymi stronami w celu zapewnienia jakości i spełniania potrzeb w zakresie umiejętności, a także maksymalizowania zdolności ludzi do podjęcia pracy i do dostosowywania się do okoliczności;

- stymulowanie międzynarodowej współpracy uniwersytetów oraz mobilności studentów i naukowców na poziomie międzynarodowym poprzez dodatkowe środki ułatwiające prowadzenie programów pomiędzy krajami lub na poziomie regionalnym, wykorzystanie sieci teleinformatycznych do budowania edukacyjnych sieci „południe-południe" i „południe-północ" oraz zwiększania dostępu do zasobów informacyjnych, w tym w ramach programu ERASMUS *mundus*, kształcenia na odległość i mobilności wirtualnej;

- wspieranie rozwoju możliwości statystycznych oraz spójnych metod uzyskiwania danych ilościowych i jakościowych opartych na wspólnie określonych wskaźnikach, wspólnych pojęciach w odniesieniu do analizy danych oraz rozwijaniu globalnych ram monitorowania. Przyniesie to zarówno beneficjentom, jak i donatorom korzyści w zakresie tworzenia programów, monitorowania i oceny pomocy, w szczególności w odniesieniu do wsparcia budżetów sektorowych;

- zwracanie uwagi na sytuację dzieci zmarginalizowanych i w większym stopniu niż inne podatnych na zagrożenia (np. dzieci pracujących, sierot, dzieci niepełnosprawnych, dzieci żyjących obecnie lub w przeszłości w warunkach konfliktu, pochodzących z grup rdzennych lub mniejszościowych lub żyjących na odległych terenach wiejskich, w szczególności dziewcząt), które nie mają możliwości chodzenia do szkoły. Sytuacja ta może być nieodłącznie powiązana z warunkami życia tych dzieci i ich rodzin lub z niewydolnością systemów szkolnictwa. Program może przyczyniać się do poświęcania tym dzieciom większej uwagi na poziomie globalnym poprzez rzecznictwo, projekty pilotażowe, wymianę doświadczeń i dobrych wzorców, natomiast większa część wsparcia musi pochodzić z programów krajowych lub regionalnych. Obszarem priorytetowym powinno być powiązanie edukacji ze zwalczaniem wszelkich form pracy dzieci.

3. Kultura

Kultura determinuje sposób funkcjonowania społeczeństw i gospodarek i ma wpływ na wszystkie sfery kontaktów pomiędzy UE a krajami partnerskimi, co ma znaczenie dla polityki społecznej, gospodarczej i zewnętrznej. Zasady odpowiedzialności własnej i uczestnictwa, odpowiednio i w pełni stosowane dla osiągnięcia poczucia własnej wartości i „równości szacunku", powinny umożliwić odpowiednie uwzględnienie rzeczywistości kulturowej poszczególnych partnerów we współpracy, bez kwestionowania uniwersalności praw człowieka i swobód podstawowych. Niedawne przyjęcie konwencji UNESCO o ochronie i upowszechnianiu różnorodności ekspresji kulturowej stanowi podkreślenie międzynarodowej zgody w zakresie aktywnego promowania i rozwijania różnorodności kulturowej w stosunkach międzynarodowych, szczególnie z krajami rozwijającymi się. Skutecznym sposobem promowania kultury oraz przekazywania doświadczeń i właściwych wzorców może być wykorzystanie środków audiowizualnych.

Uczenie się, stereotypy dotyczące płci i role im przypisywane, sposoby życia, postawy wobec innych, stygmatyzacje, dyskryminacja, konflikty – na te i wiele innych zagadnień głęboki wpływ ma kultura.

- Program „Inwestowanie w ludzi" może być pomocny w promowaniu wzajemnego zrozumienia i dialogu między narodami i kulturami, propagowaniu różnorodności kulturowej i poszanowania równej godności wszystkich kultur, a także we wzmacnianiu współpracy i w wymianie doświadczeń w różnych dziedzinach kultury, edukacji i badań. Nadanie szczególnego znaczenia propagowaniu poszanowania dla społecznych, kulturowych i duchowych wartości rdzennych i mniejszościowych grup ludności sprzyja zwalczaniu nierówności społecznych i niesprawiedliwości w społeczeństwach wielonarodowościowych.

- Kultura jest ponadto obiecującym sektorem gospodarki, jeśli chodzi o rozwój i wzrost. Współpraca międzynarodowa, w szczególności z państwami rozwijającymi się, powinna pozwolić sektorowi kultury, a w szczególności gałęziom przemysłu związanym z kulturą, na osiągnięcie bardziej znaczącej pozycji pozwalającej im na pełne wykorzystanie gospodarczego potencjału sektora.

4. Zatrudnienie i spójność społeczna

Zarówno na poziomie globalnym, jak i w różnych regionach i krajach rośnie zainteresowanie podejściem UE do kwestii gospodarczych i społecznych, uwzględniającym rozmaite sytuacje, potrzeby, interesy i możliwości krajów i regionów partnerskich[ix]. Zatrudnienie, zwalczanie nierówności i propagowanie spójności społecznej to istotny nowy temat w unijnej polityce stosunków zewnętrznych i rozwoju. Zagadnienie to obejmuje godziwą pracę dla wszystkich, opiekę i integrację społeczną, wydajne zatrudnienie, dialog społeczny, rozwój kadr, wzmocnienie pozycji kobiet oraz podstawowe prawa społeczne, w tym zwalczanie wszelkich form pracy dzieci i handlu ludźmi. Obejmuje ono również propagowanie zintegrowanego podejścia społeczno-ekonomicznego, zgodnie z którym gospodarka, handel, zatrudnienie i spójność społeczna są wzajemnie powiązanymi elementami i które ma na celu zwalczanie nierówności. UE będzie koncentrować się w szczególności na reformach społecznych i fiskalnych w celu promowania uczciwości oraz stopniowego włączania szarej strefy do gospodarki sformalizowanej.

Na szczycie ONZ w 2005 r. podkreślono, jak istotne znaczenie ma wydajne zatrudnienie i zapewnienie wszystkim godziwej pracy dla zapobiegania i zwalczania ubóstwa; zaakcentowano również potrzebę włączenia tych zagadnień do strategii rozwoju. Dlatego też zintegrowane strategie społeczne i gospodarcze, polityka handlowa wspierająca rozwój społeczny, polityka inwestycyjna stymulująca przedsiębiorczość, równouprawnienie płci w pracy, lokalne zatrudnienie i umiejętności, skuteczne instytucje rynku pracy i współpraca pomiędzy partnerami społecznymi będą miały zasadnicze znaczenie dla strategii rozwoju.

Systemy zabezpieczenia społecznego i integracja społeczna są podstawowymi elementami w rozwiązywaniu kwestii wrażliwości społecznej i zmniejszania ryzyka ubóstwa. Systemy te stanowią wsparcie dla gospodarstw domowych i przyczyniają się do realizacji programu równouprawnienia płci i do zwalczania zjawiska pracy dzieci. Konieczne będzie odniesienie się do kwestii braku ochrony socjalnej w szarej strefie.

Program tematyczny mógłby:

- przyczynić się do promowania programu „godziwej pracy dla wszystkich" jako uniwersalnego celu, m.in. poprzez inicjatywy globalne i międzynarodowe na rzecz wdrożenia międzynarodowych norm pracy, ocenę wpływu handlu na możliwość wykonywania godziwej pracy, dialog społeczny, trwałe i odpowiednie mechanizmy uczciwego finansowania, skuteczne działanie i szerszy zakres systemów ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalno-rentowych i podstawowych zasiłków w ramach ochrony socjalnej;

- wspierać inicjatywy promujące poprawę warunków pracy oraz dostosowanie do liberalizacji handlu. Powinno to obejmować włączenie wymiaru zatrudnienia do polityki rozwoju oraz dalsze przyjęcie modelu społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw jako dobrowolnej praktyki w ramach działalności gospodarczej w celu rozpowszechniania europejskich wartości społecznych;

- pomóc w promowaniu społecznego wymiaru globalizacji oraz doświadczeń UE.

5. Równouprawnienie płci

Promowanie równouprawnienia płci i praw kobiet ma zasadnicze znaczenie nie tylko samo w sobie. Kwestie te stanowią podstawowe prawa człowieka, zawarte w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Ich propagowanie jest także kwestią sprawiedliwości społecznej, jak również ma istotne znaczenie w osiągnięciu milenijnych celów rozwoju oraz realizacji zobowiązań takich, jak wymienione w pekińskiej platformie działania, kairskim programie działania oraz konwencji w sprawie eliminacji wszelkich form dyskryminacji kobiet[x]. W całej treści programu tematycznego zagadnienia równouprawnienia płci, takie jak dostęp dziewcząt i kobiet do wiedzy i umiejętności, bezpieczne warunki w szkole, zdrowie i prawa reprodukcyjne i seksualne, ochrona socjalna i zatrudnienie powinny być podejmowane w ramach czterech opisanych powyżej priorytetów. Inicjatywy w dziedzinie kultury będą przyczyniać się do zmiany społecznych i kulturowych wzorców postępowania mężczyzn i kobiet w celu eliminacji uprzedzeń i zwyczajowych praktyk opartych na założeniu niższości lub wyższości którejkolwiek płci lub na stereotypowych rolach mężczyzn i kobiet.

Niezależnie od tego wymiaru horyzontalnego zagadnienie równouprawnienia płci jest osobnym tematem, który będzie podejmowany poprzez konkretne działania jemu poświęcone. Niniejszy program tematyczny może stanowić uzupełnienie niezbędnych działań na poziomie

krajowym poprzez następujące formy wsparcia, podejmowane na szczeblu globalnym lub pomiędzy regionami:

- strategiczne wsparcie dla programów przyczyniających się do realizacji celów deklaracji pekińskiej;

- promowanie organizacji obywatelskich, w szczególności organizacji i sieci kobiecych, oraz ich działań na rzecz równouprawnienia płci oraz wzmocnienia pozycji gospodarczej i społecznej, w tym tworzenia sieci północ-południe i południe-południe oraz rzecznictwa.

- promowanie perspektywy płci w ramach działań na rzecz zwiększenia zdolności statystycznych poprzez wspieranie opracowywania i rozpowszechniania danych i wskaźników w podziale na płeć oraz danych i wskaźników równouprawnienia płci.

6. Młodzież i dzieci

Inwestowanie w dzieci i młodzież to inwestowanie w przyszłość. Obecne pokolenie dzieci i młodzieży jest najliczniejsze w historii, co zarówno stawia krajom rozwijającym się wyzwania, jak i stwarza szanse. Dzieci i młodzież są istotami szczególnie wrażliwymi, a ich prawa i interesy wymagają wyjątkowej uwagi, począwszy od kwestii uczestnictwa i wzmacniania, poprzez promowanie i ochronę ich praw, zdrowia i możliwości utrzymania się. Zdrowe i dobrze wykształcone dzieci i młodzież, korzystające ze swoich podstawowych praw, stanowią dla nas szansę. Ich wiedza i umiejętności pozwolą im na szerokie uczestnictwo w rynku pracy i w życiu społeczeństwa. Interes dzieci i młodzieży powinien być uwzględniany we wszelkich działaniach, w ktorych ma on znaczenie; należy również zapewnić ich uczestnictwo przy zastosowaniu podejścia międzypokoleniowego i uwzględniającego cykl życia. Poza uwzględnieniem problematyki dzieci i młodzieży w ogólnych zagadnieniach oraz wsparciem na szczeblu krajowym, program tematyczny mógłby:

- spowodować zwrócenie większej uwagi poszczególnych krajów na kwestie dzieci i młodzieży i zwiększyć możliwości regulowania tych kwestii w ramach działań zewnętrznych;

- zapewnić wsparcie inicjatyw regionalnych, międzyregionalnych i globalnych w kluczowych obszarach, takich jak zapobieganie wszelkim formom pracy dzieci, handlu dziećmi i przemocy seksualnej, a także wsparcie sieci zatrudniania młodzieży;

- wspierać działania na rzecz dzieci i młodzieży w sytuacjach i regionach, w których możliwości współpracy dwustronnej są ograniczone, np. w państwach niestabilnych;

- wspierać opracowywanie map problemów, gromadzenie i monitorowanie danych (w tym rejestrację urodzin), opracowywanie polityki i projektów pilotażowych oraz wymianę najlepszych wzorców w celu pomocy dzieciom zmuszanym do pracy, ofiarom handlu dziećmi i przemocy wobec nich oraz w celu przywracania tych dzieci do społeczeństwa (edukacja, rozwijanie umiejętności, opieka medyczna i psychologiczna), rzecznictwo i działania uświadamiające oraz nowatorskie inicjatywy (np. w zakresie przeciwdziałania pracy dzieci, handlowi

dziećmi, okaleczaniu genitaliów, zmuszaniu do współżycia seksualnego i zmuszaniu do małżeństwa).

IV. PROGRAMOWANIE I REALIZACJA PROGRAMU

- Komisja opracuje, po odbyciu procedur komitologii, tematyczne dokumenty strategiczne (dokumenty programowania) na okres czteroletni (2007-2010), a następnie trzyletni (2011-2013)[xi].

- Na podstawie wspomnianych programów wieloletnich Komisja opracuje roczne programy działania określające działania priorytetowe, które otrzymają wsparcie, konkretne cele, oczekiwane wyniki oraz orientacyjne kwoty.

- Program będzie wdrażany zgodnie z reformą zarządzania pomocą zewnętrzną z 2000 r., która przewiduje m.in. przekazanie przedstawicielstwom Komisji w odpowiednich przypadkach odpowiedzialności za zarządzanie.

- Przegląd śródokresowy będzie miał formę zewnętrznej oceny działań, która zostanie przeprowadzona w trakcie pierwszego okresu trzyletniego (2007-2009) w celu zapewnienia danych do opracowania drugiego tematycznego dokumentu strategicznego (2011-2013). Sprawozdania zostaną przekazane państwom członkowskim i Parlamentowi Europejskiemu oraz będą z nimi omówione.

ANNEX 1

List of key policy documents on human and social development 2002-2005

- United Nations Millennium Declaration, New York, 2000; http://www.un.org/millennium/summit.htm
- The 2005 World Summit; http://www.un.org/summit2005/
- The 2005 World Summit on Information Society; http://www.itu.int/wsis/
- UNDP Human Development Report 2004, "*Cultural Liberty in Today's Diverse World",* http://hdr.undp.org/reports/global/2004/
- High-level Forum on the Health Millennium Development Goals, Geneva, 2004; http://www.who.int/hdp/hlf/en/
- UNGASS Declaration of Commitment on HIV/AIDS, 2001; http://www.unaids.org/en/events/un+special+session+on+hiv_aids/declaration+of+commitment+on+hiv_aids.asp
- Education For All: Meeting our collective commitments, Dakar, 2000; http://www.unesco.org/education/efa/ed_for_all/dakfram_eng.shtml
- Fourth World Conference on Women, Beijing Declaration, 1995; http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/platform/declar.htm and Beijing + 10
- World Summit for Social Development, Copenhagen, 1995; http://www.un.org/esa/socdev/wssd/
- United Nations International Conference on Population and Development, Cairo, 1994 and Cairo + 10; http://www.iisd.ca/cairo.html
- A Fair Globalisation: Creating opportunities for all, World Commission on the Social Dimension of Globalisation, Geneva, 2004; http://www.ilo.org/public/english/fairglobalization/index.htm
- ILO decent work agenda: http://www.ilo.org/public/english/decent.htm
- Convention on the Rights of the Child (CRC); http://www.unhchr.ch/html/menu3/b/k2crc.htm
- Joint Statement by the Council and the Representatives of the Governments of the Member States meeting within the Council, the European Parliament and the Commission on European Union Development Policy: "The European Consensus", 22 November 2005.
- Proposal for a joint declaration by the Council, the European Parliament and the Commission on the European Union Development Policy "The European Consensus" (COM(2005) 311 final of 13 July 2005)

– Policy Coherence for Development - Accelerating progress towards attaining the Millennium Development Goals (COM(2005) 134 final of 12 April 2005)

– Health and Poverty Reduction in Developing Countries (COM(2002) 129 final)

– EU Strategy for Action on the Crisis in Human Resources for Health in Developing Countries (COM(2005) 642 final)

AIDS, malaria, tuberculosis

– Regulation (EC) No 1568/2003 of the European Parliament and of the Council on aid to fight poverty diseases (HIV/AIDS, tuberculosis and malaria) in developing countries

– Report on the Commission Communication on the Update of the EC Programme for Action: Accelerated Action on HIV/AIDS, Malaria and Tuberculosis in the Context of Poverty Reduction – Outstanding Policy Issues and Future Challenges – European Parliament Committee on Development and Cooperation (PE 326.776/DEF A5-0055/2004)

– Second Progress Report on the EC Programme for Action: Accelerated action on HIV/AIDS, malaria and tuberculosis in the context of poverty reduction (SEC(2004) 1326)

– A Coherent European Policy Framework for External Action to Confront HIV/AIDS, Malaria and Tuberculosis (COM(2004) 726 final)

– Council Conclusions on a Coherent European Policy Framework for External Action to Confront HIV/AIDS, Malaria and Tuberculosis, 23 November 2004

– A European Programme for Action to Confront HIV/AIDS, Malaria and Tuberculosis through External Action (COM(2005) 179 final)

– Council Conclusions on a European Programme for Action to Confront HIV/AIDS, Malaria and Tuberculosis through External Action, 24 May 2005

– Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on combating HIV/AIDS within the European Union and the neighbouring countries 2006-2009. COM (2005) 654 final, 15 December 2005.

Sexual and Reproductive Health and Rights (SRHR)

– Regulation (EC) No 1567/2003 of the European Parliament and of the Council on aid for policies and actions on reproductive and sexual health and rights in developing countries

– Council conclusions on "Cairo ICPD +10", 24/11/04

Education

– Education and training in the context of poverty reduction in developing countries (COM(2002) 116 of 6.3.2002). This document paved the way for the adoption of a Council Resolution on “Education and poverty” on 30 May 2002 and of a European Parliament Resolution on “Education and training in the context of poverty reduction in developing countries” on 15 May 2003

Culture:

Convention on the protection and promotion of the diversity of cultural expressions. UNESCO, Paris, 20 October 2005. http://portal.unesco.org/culture/en/ev.php-URL_ID=11281&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Social protection, social dialogue, employment, rights at work, children's rights, social dimension of globalisation, decent work for all

– The Social Dimension of Globalisation – the EU's policy contribution on extending the benefits to all (COM(2004) 383 final)

– The Social Agenda (COM(2005) 33 final)

– Promoting core labour standards and improving social governance in the context of globalisation (COM(2001) 416 final, 18 July 2001)

– December 2004 and June 2005 European Council conclusions on the social dimension of globalisation

– Council Conclusions of 21 July 2003, 5 March 2005 and 24 May 2005

– EP Report on promoting core labour standards, July 2003 (M.H. Gillig)

– EP Report A6-0308/2005 on the Social Dimension of Globalisation, 14 November 2005 (M. Brejc)

Gender equality

– Regulation (EC) No 806/2004 of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on promoting gender equality in development cooperation

– Programme of Action for the mainstreaming of gender equality in Community Development Cooperation (COM(2001) 295 final)

– Council Conclusions C/10/403 of 8 November 2001

– Report on equality between women and men 2004 and 2005 (COM(2004) 115 and COM(2005) 44

– Council Conclusions on the "Review of the implementation by the Member States and the EU institutions of the Beijing Platform for Action", 2/3 June 2005

– EP resolution on the follow-up to the Fourth World Conference on Women (Beijing + 10), 10/03/2005 - EP05-027

– EP Report A-5-0066/2002 (Maria Martens/Luisa Morgantini)

– http://europa.eu.int/comm/employment_social/gender_equality/gender_mainstreaming/global/global_en.html

Main international and EU policy frameworks concerning children

– The Convention on the Rights of the Child (CRC)[xii]

– International Conference on Population and Development (**ICPD**) and its Programme of Action, especially on adolescent sexual and reproductive health and rights (Chapter VII)

– **ILO** Conventions 182 and 138 on the elimination of the worst forms of child labour and the minimum age for admission to employment[xiii]

– UN Protocol to Prevent, Suppress and Punish **Trafficking** in Persons, Especially Women and Children[xiv]

UN General Assembly Special Session (UNGASS) on Children's Rights of May 2002[xv]

Main International and EU policy frameworks concerning Indigenous Peoples

The ILO convention no. 169 on the rights of indigenous and tribal peoples in independent countries.

The UN Convention on the Elimination of Racial Discrimination.

The UN Draft declaration on the Rights of Indigenous Peoples (1994/45)(E.CN.4.SUB.2.RES.1994)

European Commission Working Document of 11 May 1998 on support for indigenous peoples in development cooperation of the Community and Member States.

Council Resolution of 30th November 1998 on Indigenous Peoples within the Frame work of Development Cooperation of the Community and Member States.

Council Conclusion of 18th November 2002 on Indigenous issues.

The Convention on biological diversity (art. 8J)

Agenda 21 (article 24)

World Bank Operational Policies on Indigenous Peoples (O.P 4.10 May 10, 2005)

World Bank Bank Procedures on Indigenous Peoples (BP 4.10 May 10, 2005

ANNEX 2

Lessons learnt and past experience

Overall, while recognising the added value of thematic programmes, the new architecture of the instruments for external action provides an opportunity to rethink the scope and content of thematic programmes, including their budget appropriations, and to extend the concept of simplification to them by consolidating and rationalising them with a view to improving their effectiveness and efficiency. The scope and rationale for the programme envisaged and the management procedures for programming, budgeting and adopting them take into account the lessons learnt from evaluations. The Commission has evaluated most of the thematic regulations under the current Financial Perspectives. Moreover, a significant number of country strategy evaluations have been undertaken in recent years, which throw light upon the link between country programmes and thematic programmes. Certain general findings and lessons drawn from these studies need to be taken into account in the concept and definition of the future thematic programme, particularly where it is implemented at country level. On the one hand, the evaluations show that generally thematic programmes have had a positive impact.

Thematic programmes have proven useful for implementing Community action in cases where the government of the partner country blocks action under the geographical programmes, which is particularly the case in sensitive areas such as human rights, democracy or support to civil society.

They are a useful, if not the only, tool to create or contribute to international initiatives and partnerships, to pursue global advocacy and to buttress a leadership role for the EU on key issues on the international agenda.

They have been found useful to initiate actions, often with innovative approaches, with pre-selected partners.

Action is often more easily accepted by partner countries when funding is "additional".

Thematic programmes have proven useful to intervene in fragile states and difficult partnerships, particularly in supporting programmes implemented by non-state entities.

On the other hand, the thematic programmes and budget lines have demonstrated certain weaknesses. They are currently extremely numerous and fragmented. The narrowly defined thematic focus, once determined by a legislative act, limits the flexibility to adapt to new needs. Parallel implementation of numerous thematic programmes and the country programme poses managerial challenges and leads to loss of efficiency[xvi]. By nature, action in non-Community countries funded under thematic programmes creates problems of coherence with country and regional strategies[xvii]. Thematic action needs to be consistent with the country analysis and should respond or relate to country strategies[xviii]. Consequently, it should also be part of the complementarity assessment made in the context of country strategies. The substance of thematic programmes should be integrated into the policy dialogue with partner governments[xix].

The EC's priorities for action on **HIV, malaria and tuberculosis** take into account those which apply internationally. More specifically, the new European policy framework to confront the three diseases was based on two progress reports on the previous Programme for

Action, finalised in 2003 and 2004 respectively. The 2004 progress report and the evidence gathered from stakeholders to prepare it illustrate that EC action led to a reduction of up to 98% in the price of some key pharmaceutical products in developing countries and that policy coherence has been increased through common action on research and development[xx] and trade regulations which contributed to making medicines available and affordable[xxi]. Synergy and policy coherence at EC level have been enhanced, in particular, by agreed, concrete and concerted action on capacity building and clinical research capacity and by access to medical care coverage for populations during clinical trials and the financial support currently provided to EDCTP clinical trial sites and the populations concerned by these trials from the research budget and the poverty diseases budget line (21.020702). The active role played by the EC in terms of providing leadership, coordinating positions and mobilising resources among the EU Member States and other donors is a key achievement, including a strong European voice in the Global Fund to Fight HIV/AIDS, TB and malaria and in international forums on key issues such as trade-related aspects of intellectual property rights and sexual and reproductive health and rights. The report has shown that the main outstanding challenges include how to increase the prioritisation of, and resources to, health and social services in non-EU countries; how to boost ailing health infrastructure and overburdened human capacities (especially in the context of the current brain drain); how to support regulatory capacity in developing countries; how to make key pharmaceutical products more affordable and improve access to pharmaceutical products in general; how to develop new tools to confront the three diseases; and how to continue coordination with partners in developing countries, civil society and the private sector. New challenges include how to maintain coherence and harmony in an increasingly complex and divergent global institutional set-up[xxii] and how to respond to the evolving epidemiology, geography and demography of the diseases in the context of an enlarged EU.

An independent external evaluation of all the EC's external cooperation in population- and development-oriented programmes was recently completed[xxiii]. It concluded that the EC's overall approach to population is consistent with the International Conference on Population and Development (ICPD, Cairo, 1994) and the activities of other donors and that EC support has made a substantial contribution to achievement of the ICPD goals relating to reproductive health and family planning[xxiv], with "a strong emphasis on providing tangible benefits to the poor". The recommendations called for broadening the population beyond sexual and reproductive health and for steps to be taken to ensure that gains made from budget-line projects are not lost in sector-wide approaches.

On **education**, annual and mid-term reviews of the 9th EDF have repeatedly indicated problems with data integrity and the statistical and monitoring capacities of partner countries. Availability, timeliness and reliability of data vary considerably due to weak retrieval methods and poor understanding of the basic concepts of indicators, target-setting and performance monitoring. Furthermore, indicators to measure quality of education and learning achievement remain particularly scanty. The two major evaluation studies in which the EC has been involved[xxv] both underline the difficulty of achieving gender parity in school education, on the one hand, and of reaching out-of-school children, i.e. vulnerable and marginalised groups, on the other. These tend to receive less attention in programme planning and implementation. The studies recommend specific measures combined with the development of comprehensive and practical strategies to target the special groups and girls, pointing out that specific indicators to monitor the impact on such groups need to be included in education programmes. The two studies also refer to the bottlenecks in providing primary school leavers with study opportunities in post-primary (secondary and technical) education.

Primary school achievement is seen as failing to equip children for the world of work. As regards tertiary education, the EC has almost twenty years of experience in promoting cooperation between higher education institutions in the EU in order to contribute to improving the quality of education and bringing a European dimension to education. This model - inter-university cooperation through curriculum projects, joint courses, networking and, particularly, student and staff mobility - has proved very successful even beyond the EU[xxvi]. It has contributed to enriching individual students' learning, exchanging experience, creating new academic approaches, sharing European values, etc. 'Bottom up' activities are complementary and useful if coupled with in depth Higher Education sector system upgrading and equity as addressed by several EC bilateral programmes (the latter being essential to avoid 'brain drain'). The capitalisation and dissemination of good practices coupling both bottom up and systemic upgrading points to a way forward in improving Higher Education systems.

One of the lessons learnt in the education Fast Track Initiative is that mobilisation of funding at country level, which is the main vehicle for the FTI, can take a long time due to few donors being present at country level or to slow donor procedures and financing cycles. One answer to make aid more effective and speed up disbursement was the establishment of a global level fund (the FTI Catalytic Fund) which can disburse quickly in response to partner countries' sector plans.

Culture has featured very little in development work until now, but there is growing recognition that cultural and inter-cultural factors influence development considerably and need to be addressed. While putting emphasis on the need to foster dialogue between cultures and peoples, recent international debates led to the recognition of the need to address the issue of cultural diversity throughout the world but in particular in developing countries, notably through international cooperation, both as a political imperative - as cultural diversity is a common good of the humankind - and a factor of development, growth and stability. This consensus was concretised in particular through the recent adoption of the Convention on the protection and promotion of the diversity of cultural expressions in UNESCO last October.

Furthermore, the cultural sector, and notably cultural industries, can play an important part in the development of countries, in terms of employment and growth, as it is largely based on intangible assets (i.e. intellectual property rights), whose value and tradability spread over a large period of time. As the UNDP Human Development Report 2004 highlights it, there is a "*vast potential of building a more peaceful, prosperous world by bringing issues of culture to the mainstream of development thinking and practice*".

Gender equality and women's empowerment is key for the achievement of development and peace. Both the 2005 UN Summit and the 49th Session of the UN Commission on the Status of Women, celebrating the 10th anniversary of the Beijing Platform for Action (BPfA) reconfirmed the complementarity and inter-dependence between the full and effective implementation of the BPfA and the achievement of all internationally agreed development goals. The lessons learnt, experience and stakeholder contributions reconfirm the importance and the effectiveness of implementing a dual approach of gender mainstreaming and specific measures to promote equality between women and men. Gender mainstreaming should be reinforced in all actions and policies. However, gender mainstreaming alone is not enough and has to be complemented with specific actions.

Lessons learnt concerning **children** also point to the need to devise strategic action which goes beyond mainstreaming. Some stakeholders underline the need for a strategic focus on

children. Up until now the EC's thematic action for children (besides basic education and support to immunisation) has focused on child labour (ILO partnership) and trafficking, taking into account available resources. However, the specific approach concerning children must also be seen in the broader context of the inter-generational and life-cycle approach. Child poverty and lack of opportunities for youth are also related to poverty and lack of opportunities for the family, the group and the community at large. Child labour should also be seen in the wider context of application of the core labour standards and the lack of decent work opportunities for youth and parents. Over 80% of the population in developing countries have no social protection cover and over 90% of the job entrants in, for instance, sub-Saharan Africa are employed in the informal sector.

Employment and social cohesion issues are getting increasing attention in the international debate. The 2005 UN Summit has highlighted that full and productive employment and decent work for all is a central objective for efforts to achieve the MDG. The EU is playing a key role on strengthening the social dimension of globalisation including global trade effects, in the follow up to the Copenhagen Summit on Social Development and on the promotion of decent work. Recent experience also shows growing interest outside the EU in the EU's economic and social approach. The ILO global employment agenda, for instance, is influenced by the approaches and working methods used in the European Employment Strategy. The EU approach on social cohesion has been catching the attention of several regions and at global level, including in the follow-up to the World Summit for Social Development (Copenhagen +10) and the UN ECOSOC. The relevance of the EU's experience to promoting social development across the world is acknowledged both inside and outside the EU[xxvii]. The EC is also taking part in the ongoing UN debate on a Convention on the Protection and Promotion of the Rights and Dignity of Persons with Disabilities, taking into account the EC Directives on the prohibition of discrimination in employment[xxviii].

The EC has made a significant contribution to the work of the World Commission on the Social Dimension of Globalisation in different ways, such as by organising and funding a high-level event bringing together the European Commission, EU stakeholders and the World Commission and by contributing to the follow-up to the 2004 report by the World Commission[xxix]. Promotion of decent work is part of the overall cooperation agreement signed between the European Commission and the ILO on 14 May 2001[xxx]. In this context various global and multi-country initiatives on promoting decent work have been supported and co-funded by the Commission, such as measures on socially responsible restructuring, CSR, indigenous people, dissemination of information on freedom of association and collective bargaining and on health and safety at work, pilot projects on decent work indicators and the impact of trade liberalisation and the preparation and finalisation of the consolidated maritime labour convention. In July 2004 the Commission and the ILO also formed a partnership in the field of development that is implemented under the overall cooperation agreement of 2001. The Commission and the ILO are cooperating on application of core labour standards in relation to the EU Generalised System of Preferences, taking into account the specific mandate of the ILO.

ANNEX 3

Guiding principles for thematic action

Thematic action within this programme is based on the following guiding principles for implementation in order to ensure consistency with the policy framework for external action and development. These principles will be further developed in a thematic strategy paper:

(1) Action will support joint work with Member States and other financing mechanisms, including global and trust funds or facilities aimed at fostering and monitoring performance related to MDG and other relevant international commitments, targeted measures or specific calls for proposals and other means in compliance with the Financial Regulation.

(2) Action should aim at knowledge generation, innovation, transnational learning and capacity building through pilot projects, studies, conferences, networks, exchanges of experience and good practice to the extent that such measures cannot be implemented through country programmes.

(3) Cross-cutting issues, in particular concerning gender equality, children and youth, will be addressed in all action and also be addressed specifically as themes in their own right.

(4) Action should, as far as possible, take account of imbalances and needs of disadvantaged groups, including ethnic minorities and indigenous people and people with disabilities, in accordance with the differing needs between more dynamic and evolving countries, regions within countries (e.g. in middle income countries) and least developed countries.

(5) Performance criteria and benchmarks will be developed for grant recipients. All data and information used for or gathered through this programme should be broken down, whenever possible, by gender, age and income.

(6) Cross-regional dialogue with stakeholders should be strengthened and effective partnerships should be maintained and developed with civil society, social partners, key organisations and global initiatives and funding mechanisms.

ANNEX 4

Matrix of possible forms of action

The table below summarises the themes and linkages addressed by the thematic programme on *Investing in people* by juxtaposing the priority themes with the key dimensions of added value (international commitments, global voice, subsidiary country action) and selected cross-cutting dimensions.It is meant to show some key linkages as examples. Abbreviations are explained in annex 5.

	International obligations	**Global voice**	**Subsidiary action**	**Gender equality**	**Children/youth**	**Culture**
Health and well-being	ICPD, MDGs 4, 5 and 6 UNGASS 2001 on HIV/AIDS EU policy framework for confronting HIV/AIDS, malaria, TB through external action	SRHR, poverty diseases, human resources	Human resources, health information and monitoring, health financing, RH commodities supply	SRHR, poverty diseases, data broken down by gender	SRHR, vaccination, disease prevention, education, data broken down by age	Stigma, discrimination
Knowledge and skills	MDGs 2 and 3 EFA FTI	EFA framework	FTI, best practice and local success stories, transnational	Equal opportunities, data broken down by gender, safe schools	Basic education	Tolerance, values, rights Child labour rescue strategies

			learning, marginalised children, post-primary bottleneck, tertiary education, statistics			
Employment and social cohesion	ILO Conventions and action plans adopted by the International Labour Conference World Summit for Social Development September 2005 UN Summit MDG 8 on employment and decent work for youth, MDGs 1 and 6	Social dimension of globalisation, decent work agenda	Innovative initiatives, exchange and dissemination of good practices, identification of success stories, workshops, analysis and indicators, assessment of global trade impact on social and labour conditions, cooperation with ILO	Equal economic opportunities, social protection	Social protection, vocational training, youth employment network	Education, rights, values, children's rights
Gender equality	MDGs 3 and 5 Beijing PFA	Beijing PFA	Data broken down by gender,		Equal access to health, education, social protection,	Education, values, rights, governance

	ILO Conventions		women's networks, participation		etc. FGM, trafficking, violence	structures, FGM
Children	MDGs 2 and 4, UN Convention on the Rights of the Child, ILO conventions on child labour	Children's rights and participation, SRHR	Data broken down by age, participation, mapping, trafficking, child labour, sexual violence, SRHR	Data broken down by gender, equal access, FGM, forced marriage		Place of children in society
Culture	UNESCO Conventions on cultural heritage/diversity	Inter-cultural dialogue	Research, workshops, twinning, voluntary youth service	Status of women	Status of children, youth volunteers	

ANNEX 5

List of abbreviations

AIDS: Acquired Immunodeficiency Syndrome

AMANET: African Malaria Network Trust

CRC: Convention on the Rights of the Child

CSP: Country Strategy Paper

CSR: Corporate Social Responsibility

EFA: Education For All

EFA-FTI: Education For All Fast Track Initiative

GAVI: Global Alliance for Vaccines and Immunisation

HDIC: Health and Development Innovative Consortium

HIV: Human Immunodeficiency Virus

IAVI: International Aids Vaccine Initiative

ICPD: International Conference on Population and Development (Cairo, 1994)

ICT: Information and Communication Technology

ILO: International Labour Organisation

IPPF: International Planned Parenthood Federation

MDG: Millennium Development Goals

PRSP: Poverty Reduction Strategy Paper

SRHR: Sexual and Reproductive Health and Rights

TB: Tuberculosis

UN: United Nations

UNFPA: United Nations Population Fund

VET: Vocational Education and Training

WB: World Bank

WHO: World Health Organisation

WTO: World Trade Organisation

[i] For the precise wording applicable to this and other thematic programmes see the Communication from the Commission to the Council and the European Parliament "External Actions through Thematic Programmes under the Future Financial Perspectives 2007–2013" [COM(2005) 324 final of 3 August 2005].

[ii] In its broad sense, human and social development is a generic concept relevant to all countries and groups. See also the World Summit for Social Development and the UN ECOSOC:

http://www.un.org/esa/socdev/wssd/agreements/index.html,

http://www.un.org/esa/socdev/csd/index.html.

[iii] Joint Statement by the Council and the Representatives of the Governments of the Member States meeting within the Council, the European Parliament and the Commission on European Union Development Policy: "The European Consensus", 22 November 2005.

[iv] See Annex 2 for further details on the lessons learnt. Cf. also: Thematic Evaluation of Population- and Development-oriented Programmes in EC External Cooperation - 03/2004; Joint Evaluation of External Support to Basic Education in Developing Countries - 09/2003; Evaluation of the integration of gender in EC development cooperation with third countries - 03/2003; Evaluation of the EC cooperation with ACP/ALA/MED countries in the health sector - 07/2002; Evaluation of EC Support to the Education Sector in ACP countries - 05/2002.

[v] Besides regular consultations in the various policy areas, a meeting with stakeholders and a written consultation were held in July and August 2005, including NGOs, EU Member States, the UN and other international organisations.

[vi] Regulation (EC) 1568/2003 of the European Parliament and of the Council on aid to fight poverty diseases (HIV/AIDS, tuberculosis and malaria) in developing countries (351 MEUR were spent on this budget line between 2003-2006). Regulation (EC) N 1567/2003 of the European Parliament and of the Council on aid for policies and actions on reproductive and sexual health and rights in developing countries (73.95 MEUR were spent on this budget line between 2003-2006). Regulation (EC) No 806/2004 of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on promoting gender equality in development cooperation. (9 MEUR were spent on this budget line between 2003 and 2006).

[vii] See Communication from the Commission to the Council and the European Parliament "External Actions through Thematic Programmes under the Future Financial Perspectives 2007–2013" [COM(2005) 324 final of 3 August 2005].

[viii] Mainly the EC Communication "Education and training in the context of poverty reduction in developing countries"; the Communication on "Health and Poverty"; the Programme for action to confront HIV/AIDS, malaria and tuberculosis through external action; the Communication on the social dimension of globalisation – the EU's policy contribution on extending benefits to all; and the European social agenda. See Annex 1 for the full list.

[ix] European social agenda 2005-2010, COM(2005) 33 final; Communication of 18 July 2001 on promoting core labour standards and improving social governance in the context of globalisation, COM(2001) 416 final; Communication of 18 May 2004 on the social dimension of globalisation, COM(2004) 383 final; Communication of 15 June 2005 on the EU contribution for the September 2005 UN Summit; renewed overall cooperation agreement between the European Commission and the ILO of 14 May 2001; cooperation between the EU and Latin America on social cohesion and agreements with an increasing number of countries, including cooperation on employment and social policy.

[x] European Consensus, chapter 4.4, op.cit. Gender equality from a human rights angle will be a focus of the thematic programme on human rights proposed by the Commission.

[xi] Cf. programming principles in annex 3.

[xii] The full text of the CRC and its Optional Protocols is available at: http://www.unicef.org/crc/crc.htm.

[xiii] Available at: http://www.ilo.org/public/english/standards/norm/whatare/fundam/childpri.htm.

[xiv] Available at: http://www.unodc.org/unodc/en/trafficking_protocol.html.

[xv] Available at: http://www.unicef.org/specialsession/wffc/index.html.

[xvi] Example: "About fifty budget lines, of which around thirty that function and are regulated differently, were mobilised to finance almost 400 identified projects". Evaluation of the EC Country Strategy for Honduras, February 2004.

[xvii] Breakdown of the legal bases: excluding the European initiative for democracy and human rights, these various thematic regulations concern crisis situations (refugees and humanitarian aid) or post-crisis situations (rehabilitation) in which action in favour of human rights makes up one component of the aid. However, although this falls exactly within the objective of mainstreaming, it is particularly difficult under these circumstances precisely to identify which projects – and which budgets – are implemented in favour of human rights.

[xviii] Example: "Secure further coherence between all the EC instruments and budget lines deployed in Bangladesh. …develop procedures to ensure that…deployment of the budget lines concerned is coherent with the Country Strategy, and pursues country specific objectives." Recommendation 5 of the Evaluation of the EC Country Strategy for Bangladesh, November 2003.

[xix] Cf. Communication from the Commission to the Council and the European Parliament "External Actions through Thematic Programmes under the Future Financial Perspectives 2007–2013" [COM(2005) 324 final of 3 August 2005].

[xx] E.g. establishment of the European and Developing Countries Clinical Trials Partnership, which focuses on clinical trials for the development of new action against the three diseases.

[xxi] Council Regulation 953/2003 to avoid trade diversion into the European Union of certain key medicines.

[xxii] Cf. **Key evidence from major studies of selected Global Health Partnerships -** A background paper for a meeting of the High-Level Forum on the Health MDGs' Working Group on Global Health Initiatives and Partnerships, 25-26 April 2005. Author: Karen Caines**; Best Practice Principles for Global Health Partnership Activities at Country Level. Report of the Working Group on Global Health Partnerships,** High-Level Forum on the Health MDGs, 25-26 April 2005; L. Delcour and C. Vellutini: **Study on the Added Value of Global Partnerships and Global Funds to Development Cooperation**, April 2005. Cf. also the GFATM evaluation library: http://www.theglobalfund.org/en/links_resources/library/position_papers/.

[xxiii] Thematic evaluation of population- and development-oriented programmes in EC external cooperation. PARTICIP, CIDEAL, ECDPM, IDC, SEPIA. March 2004.

[xxiv] ICPD Programme of Action, chapter 7.

[xxv] Evaluation of EC support to the education sector in ACP countries (2002).

Joint evaluation of external support to basic education in developing countries (2003).

[xxvi] Examples include the Asia-link programme, TEMPUS programme, ERASMUS mundus windows for several developing countries and experience from specific bilateral higher education projects in different countries.

[xxvii] http://europa.eu.int/comm/employment_social/international_cooperation/seminar13jan05_en.htm.

[xxviii] http://europa.eu.int/comm/employment_social/international_cooperation/un_disability_en.htm.

[xxix] http://www.ilo.org/public/english/wcsdg/consulta/brussels/index.htm.

[xxx] http://europa.eu.int/comm/employment_social/international_cooperation/ilo_front_en.htm.